Παγκόσμιος Γυναικείος Δημοκρατικός Συνομοσπονδισμός – Το Δίκτυο “Women Weaving the Future”

Τον Μάιο του 2026 συντρόφισσες από το παγκόσμιο δίκτυο “Women Weaving the Future” επισκέφθηκαν την Ελλάδα, στα πλαίσια προώθησης και ενίσχυσης ενός διεθνούς σχηματισμού για τον Γυναικείο Δημοκρατικό Συνομοσπονδισμό. Από τη συνάντησή μας προέκυψαν δύο εκδηλώσεις: μια ανοιχτή όπου μας παρουσίασαν το πρόταγμα της οικοδόμησης ενός νέου διεθνισμού απέναντι στην πατριαρχία και το κράτος, εμπνευσμένου από την ανάλυση και την εμπειρία του Κούρδικου Γυναικείου Κινήματος και μια δεύτερη που απευθυνόταν σε θηλυκότητες, μέλη συλλογικοτήτων και οργανώσεων κατά τη διάρκεια της οποίας μοιραστήκαμε μαζί τους την ελληνική εμπειρία. Η επαφή μαζί τους μας ενέπνευσε και ενίσχυσε την κοινή μας πεποίθηση ότι οι δεσμοί ανάμεσα στη γυναικεία απελευθέρωση και την ευρύτερη κοινωνική και πολιτική απελευθέρωση είναι άρρηκτοι, καθώς και ότι η ανάγκη ανταλλαγής εμπειριών και ισχυροποίησης των κοινών αγώνων απέναντι στην πατριαρχία και τα κράτη είναι πιο επίκαιρη από ποτέ. Σαν αρχή, λοιπόν, της συμμετοχής μας στο δίκτυο “Women Weaving the Future”, και θεωρώντας ότι ο λόγος τους είναι πολύ χρήσιμος για το ελληνικό κοινό, μεταφράσαμε και συνοψίσαμε τις βασικότερες θέσεις τους στο κείμενο που ακολουθεί, συνοδευόμενες από τη δική μας εμπειρία της συνάντησης μαζί τους.

Το πλήρες κείμενο στα αγγλικά, μπορείτε να το βρείτε εδώ: https://womenweavingfuture.org/struggles/review2025

Women Weaving the Future

Το Women Weaving the Future (Γυναίκες που Υφαίνουν το Μέλλον) είναι ένα δίκτυο αποτελούμενο από γυναίκες και θηλυκότητες με στόχο την ειρήνη και μια ελεύθερη ζωή. Θέλει να δημιουργήσει ουσιαστικές σχέσεις, ώστε να δουλέψουμε όλες μαζί πάνω σε ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων, να αναπτύξουμε εναλλακτικούς κοινωνικούς συσχετισμούς, να ιδρύσουμε γυναικείους συνεταιρισμούς, όπου το θεωρούμε αναγκαίο, και να οργανώσουμε καμπάνιες, ώστε να πάρουμε δημόσια θέση απέναντι στον πόλεμο, στις γυναικοκτονίες και στις γυναικοκτόνες πολιτικές. Αυτά είναι μόνο μερικά παραδείγματα από όσα βρίσκονται μπροστά μας. Το δίκτυο είναι ένα κάλεσμα για οργάνωση, αλληλεγγύη και κοινή αντίσταση. Εμπνευσμένο από φεμινιστικά και αυτόνομα γυναικεία κινήματα σε όλο τον κόσμο, ιδιαίτερα από τις εμπειρίες του Γυναικείου Κινήματος του Κουρδιστάν, επιδιώκει να δημιουργήσει χώρους μέσα στους οποίους οι θηλυκότητες θα διαμορφώνουν οι ίδιες το μέλλον τους.

Το 2018, το Κουρδικό Γυναικείο Κίνημα έθεσε επίσημα την ιδέα της Παγκόσμιας Δημοκρατικής Συνομοσπονδίας των Γυναικών, την οποία έως τότε ανέπτυσσε στο δικό του πλαίσιο. Για αυτόν τον σκοπό ξεκίνησε το Women Weaving the Future. Το δίκτυο συγκροτήθηκε με τη συμμετοχή γυναικείων κινημάτων από την Abya Yala (Λατινική Αμερική), τη Μέση Ανατολή, την Ασία και την Ευρώπη. Αρχικά, επικεντρώθηκε στον εντοπισμό κοινών σημείων ανάμεσα στους αγώνες γυναικών από διαφορετικές γεωγραφίες και στην ανάπτυξη μεθόδων για την ανταλλαγή εμπειριών.

Σε αυτό το πλαίσιο οργανώθηκαν δύο διεθνή συνέδρια. Το πρώτο, με θέμα «Η Επανάσταση σε Εξέλιξη», πραγματοποιήθηκε στις 6 και 7 Οκτωβρίου 2018 στη Φρανκφούρτη. Το δεύτερο πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο στις 5 και 6 Νοεμβρίου 2022, με σύνθημα «Η Επανάστασή μας: Απελευθερώνοντας τη Ζωή». Σε αυτά τα συνέδρια, οι συμμετέχουσες συζήτησαν, μέσα από τα δικά τους πλαίσια, τον αγώνα για την οικοδόμηση μιας ελεύθερης ζωής σε παγκόσμια κλίμακα, μοιράστηκαν τις εμπειρίες τους και πρότειναν κοινές στρατηγικές. Τόσο κατά την προετοιμασία όσο και κατά τη διάρκεια των συνεδρίων, αναπτύχθηκε διάλογος για το πώς μπορεί

να ενισχυθεί η αλληλεγγύη ανάμεσα στα γυναικεία κινήματα και πώς οι τοπικοί αγώνες μπορούν να συμμετέχουν σε ευρύτερες διεθνείς επαναστατικές διαδικασίες, ώστε οι γυναίκες να οικοδομήσουν συλλογικά το μέλλον.

Από τότε καταβάλλεται ενεργή προσπάθεια να διαδοθεί η ιδέα της Παγκόσμιας Δημοκρατικής Συνομοσπονδίας των Γυναικών και να τεθούν οι βάσεις για την εφαρμογή της μέσα από τους αγώνες των γυναικών με τις οποίες το δίκτυο ήρθε σε επαφή. Σίγουρα δεν είναι εφικτό να αποτυπωθεί κάθε αγώνας που διεξάγεται στον κόσμο. Ωστόσο, κάθε κίνημα με το οποίο συνδέθηκε το δίκτυο, καθώς και κάθε συζήτηση και δραστηριότητα στην οποία συμμετείχε μέχρι στιγμής, έκανε ακόμη πιο εμφανή την ανάγκη για συντονισμό και κοινωνικό αγώνα. Αυτό ενισχύει την ελπίδα και την αποφασιστικότητα των μελών του καθώς υφαίνουν το μέλλον. Αυτή ακριβώς η ελπίδα και η αποφασιστικότητα αποτελούν το ισχυρότερο θεμέλιο στην πρόταση για μια παγκόσμια δημοκρατική συνομοσπονδία γυναικών.

Το δίκτυο αναγνωρίζει τον πρωτοποριακό ρόλο των γυναικών και των θηλυκοτήτων στην οικοδόμηση της ειρήνης, αλλά και των εναλλακτικών λύσεων απέναντι στην κυριαρχία και την καταπίεση. Τα μέλη του υποστηρίζουν ότι οι βαθιές διακρίσεις, τόσο στο εσωτερικό όσο και ανάμεσα στις κοινωνίες, μπορούν να ξεπεραστούν, ιδιαίτερα μέσα από το χτίσιμο συμμαχιών ανάμεσα στις γυναίκες. Οι ίδιες, αποτελούν πάντοτε οργανικό κομμάτι της κοινωνίας και δεν είναι αποκομμένες από αυτήν, ωστόσο, κρίνεται απαραίτητο να αναπτύξουν τις δικές τους προοπτικές και προτάσεις.

Για το δίκτυο, η πραγματική ραχοκοκαλιά των κοινοτήτων είναι οι ίδιες οι κοινωνίες και όχι τα κράτη ή οι στρατοί τους. Τον λόγο δεν πρέπει να έχουν εκείνοι που μιλούν εξ ονόματός τους, αλλά οι ίδιες οι γυναίκες, με τις δικές τους φωνές, τις εμπειρίες και τη θέλησή τους. Παρά το γεγονός ότι πλήττονται άμεσα από τον πόλεμο, εξαναγκάζονται σε φυγή και υφίστανται βία με πολλαπλούς και βάναυσους τρόπους, αναγνωρίζουν ότι οι κοινωνίες σε όλο τον κόσμο αγωνίζονται για την επιβίωσή τους

και ότι η αυτοάμυνα είναι αναγκαία. Οι εμπειρίες στο Κουρδιστάν, στην Παλαιστίνη και στην Τσιάπας, καθώς και η πραγματικότητα τόσων αυτόχθονων λαών στην Abya Yala, την Αφρική και την Ασία το αποδεικνύουν περίτρανα -όπως ακριβώς συμβαίνει με τις πολεμικές συγκρούσεις στην Ουκρανία, στη Γιουγκοσλαβία παλαιότερα, αλλά και με τη θανατηφόρα κατάσταση στα εξωτερικά σύνορα της Ευρώπης. Μέσα από αυτό το πρίσμα, η αυτοάμυνα της κοινωνίας αναδεικνύεται ως το απόλυτο κλειδί.

Μια κοινωνία είναι ισχυρή και ικανή να υπερασπιστεί τον εαυτό της σε πνευματικό, φυσικό και κοινωνικό επίπεδο, καθώς και να οικοδομήσει μια ζωή με αυτοδιάθεση, όταν οργανώνεται αυτόνομα και ανεξάρτητα από το έθνος-κράτος και την καπιταλιστική πατριαρχία. Για την ενδυνάμωση των γυναικών και της κοινωνίας, απαιτείται αυτοοργάνωση στα ποικίλα και σύνθετα επίπεδα της ζωής, όπως είναι η εκπαίδευση, η οικονομία, η οικολογία και η άμυνα. Προκειμένου να υπενθυμιστούν στην κοινωνία αυτές οι δυνατότητες, να ενισχυθεί η πίστη στις ικανότητές της και να αναλαμβάνεται δράση με βάση την πραγματικότητα και όχι τις απλουστεύσεις, το δίκτυο υποστηρίζει ότι οι γυναίκες μπορούν και πρέπει να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο.

Το δίκτυο επιδιώκει να συναντηθεί με φεμινιστικές και γυναικείες οργανώσεις, συλλογικότητες και ομάδες από όλο τον κόσμο που μοιράζονται το ίδιο όραμα και ήδη δραστηριοποιούνται προς αυτή την κατεύθυνση. Δεν κρίνεται απαραίτητο να υπάρχει απόλυτη ταύτιση σε όλες τις αναλύσεις, καθώς και στις ιδεολογικές ή πολιτικές ιδέες. Αυτό που έχει πρωταρχική σημασία είναι η σύγκλιση στις θεμελιώδεις αξίες και αρχές που αποτελούν το σημείο συνάντησής τους. Η σύγκλιση αυτή σημαίνει, μεταξύ άλλων, την αμοιβαία αναγνώριση των διαφορών και την αποφυγή οποιασδήποτε προσπάθειας επιβολής απόψεων. Αντίθετα, στόχος είναι η ελεύθερη έκφραση των θέσεων, η καλλιέργεια της αμοιβαίας κατανόησης και, όπου απαιτείται, η αλληλοενδυνάμωση. Το πώς ακριβώς μπορεί και πρέπει να διαμορφωθεί αυτή η συνεργασία, καθώς και τα συγκεκριμένα βήματα που απαιτούνται για την επίτευξή της, αποτελεί αντικείμενο συλλογικής

απόφασης. Ένα καθοριστικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση είναι η γνωριμία, η κατανόηση και η ανταλλαγή γνώσεων, ώστε να επιτευχθεί η κοινή ενδυνάμωση.

Φασιστική Διεθνής και Γυναικεία Απελευθέρωση: Η Ανάγκη για Διεθνή Συντονισμό

Βρισκόμαστε σε μια περίοδο παγκόσμιας οπισθοδρόμησης, γεγονός που επισημαίνουν έντονα τα γυναικεία, φεμινιστικά και τρανσφεμινιστικά κινήματα. Η αύξηση των γυναικοκτονιών, η ενίσχυση των αυταρχικών κυβερνήσεων, ο περιορισμός των δικαιωμάτων και η ένταση των πολεμικών συγκρούσεων και των εκτοπισμών έγιναν ακόμη πιο ορατά τα τελευταία χρόνια. Παρά τις οπισθοδρομήσεις αυτές, παρατηρείται ταυτόχρονα μια ισχυρή διεθνής κινητοποίηση, η οποία τροφοδοτείται από την άνοδο της γυναικείας συνείδησης σε παγκόσμιο επίπεδο. Παρά τον διάχυτο συντηρητικό λόγο, οι γυναίκες ενώνονται με γρήγορους ρυθμούς, μιλώντας την κοινή γλώσσα της γυναικείας απελευθέρωσης. Επιπλέον, οι διασυνδέσεις ανάμεσα στον ιμπεριαλισμό, τον ρατσισμό, την πατριαρχία και τον καπιταλισμό έχουν αποκαλυφθεί περισσότερο από ποτέ. Τα γυναικεία κινήματα έχουν πλέον πλήρη επίγνωση του συστήματος και των αλληλεξαρτήσεων μεταξύ των διαφορετικών μορφών καταπίεσης, ενώ η κατάρρευση των θεσμών που υπόσχονταν ισότητα εντείνει την απαίτηση για τη δημιουργία εναλλακτικών ιδεολογιών και νέων αξόνων δράσης.

Τα τελευταία χρόνια, η γλώσσα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτέλεσε το κυρίαρχο πλαίσιο διεκδίκησης. Ωστόσο, το μεταπολεμικό διεθνές σύστημα, αν και παρήγαγε σημαντικές κατακτήσεις, αμφισβητείται πλέον ανοιχτά ως προς την ικανότητά του να αντιμετωπίσει τον πόλεμο, τον αυταρχισμό και την έμφυλη βία. Διαπιστώνουμε ότι το πλαίσιο αυτό περιόρισε τη συζήτηση γύρω από βαθύτερα ζητήματα ελευθερίας και ριζικής αλλαγής των δομών εξουσίας. Η έμφυλη ισότητα ορίστηκε ως εθνικό οικονομικό όφελος και ως στόχος ανάπτυξης συμβατός με τον νεοφιλελεύθερο καπιταλισμό, και όχι ως εγγενές μέρος του συνολικότερου αγώνα για την ανθρώπινη ελευθερία. Με τον τρόπο αυτό, ο γυναικείος αγώνας μετατοπίστηκε βίαια από το όραμα για διαφορετικά συστήματα ζωής στην απλή ενδυνάμωση των γυναικών εντός του υπάρχοντος συστήματος. Παρότι ορισμένοι φεμινισμοί έπεσαν σε αυτές τις παγίδες της θεσμικής αφομοίωσης, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι αυτός ο εκλαϊκευμένος φεμινισμός παρείχε ταυτόχρονα μια κοινή γλώσσα και πολύτιμη ενέργεια για ακτιβισμό.

Ορισμένοι παράγοντες στα μέσα ενημέρωσης και στη διεθνή εργασία αναφέρονται στο σημερινό παγκόσμιο καθεστώς υπό το οποίο ζούμε ως «Αντιδραστική Διεθνή» ή «Φασιστική Διεθνή». Η έννοια αυτή είναι αρκετά χρήσιμη για την κατανόηση του σημερινού κόσμου και συμπληρώνει την έννοια του «Τρίτου Παγκόσμιου Πολέμου», δηλαδή ενός πλέγματος διαρκών πολέμων, εκτοπισμών, οικολογικών καταστροφών, αυταρχισμού και κοινωνικής αποδιάρθρωσης σε παγκόσμια κλίμακα.

Οι έννοιες αυτές υπογραμμίζουν ότι ο φιλελεύθερος διεθνισμός, ο οποίος εγκαθιδρύθηκε υπό την ηγεσία των ιμπεριαλιστικών κρατών μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, έχει πλέον μετασχηματιστεί σε έναν διεθνώς συντονισμένο φασισμό, και πάλι υπό την ηγεσία των ίδιων κρατών. Ως εκ τούτου, οι απειλές που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες δεν συνιστουν μεμονωμένους φασιστικούς παράγοντες, αλλά αποτελούν μέρη ενός οργανωμένου και διασυνδεδεμένου παγκόσμιου καθεστώτος. Οι επιθέσεις στο δικαίωμα της άμβλωσης, στην ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητα και στις

ιστορικές κατακτήσεις των γυναικών εμφανίζονται ταυτόχρονα σε πολλές χώρες και συνδέονται άμεσα με διεθνή δίκτυα πολιτικής επιρροής.

Συνεπώς, και η απάντηση στον φασισμό δεν μπορεί να παραμείνει τοπική, απαιτεί διεθνή συντονισμό. Είναι εμφανής η ανάγκη για διεθνείς συμμαχίες, ανταλλαγή εμπειριών και κοινές στρατηγικές αντίστασης. Το γεγονός ότι ο φιλελεύθερος διεθνισμός παραχώρησε τη θέση του σε μια αντιδραστική διεθνή χωρίς ουσιαστική αντίσταση αποδεικνύει ότι ο αγώνας ενάντια στον φασισμό δεν μπορεί να αντλήσει ιδεολογικά και οργανωτικά εφόδια από τη φιλελεύθερη τάξη, αλλά χρειάζεται να στραφεί σε άλλες παραδόσεις: αναρχικές, συνομοσπονδιακές, αποαποικιακές, καταργητικές και άλλες.

Συμπεράσματα

Μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι ο σημαντικότερος μετασχηματισμός που παρατηρείται κατά τη διάρκεια αυτής της δεκαετίας είναι η υποχώρηση όλων εκείνων των φεμινιστικών κινημάτων που δεν συνδέουν τα ιδιαίτερα αιτήματα των γυναικών με τα ευρύτερα κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα.

Παράλληλα, μπορεί να υποστηριχθεί ότι το επίκεντρο των φεμινιστικών και γυναικείων κινημάτων έχει μετατοπιστεί από το βόρειο στο νότιο ημισφαίριο, όπου οι δεσμοί ανάμεσα στη γυναικεία απελευθέρωση και την ευρύτερη κοινωνική και πολιτική απελευθέρωση γίνονται ολοένα και πιο εμφανείς.

Πολλά κινήματα διαμορφώνουν πλέον ένα νέο πολιτικό λεξιλόγιο, το οποίο συνδέει:

- τη σεξουαλική βία στον πόλεμο με το αίτημα της ειρήνης,
- την οικολογική καταστροφή και τη φτώχεια με τον αντικαπιταλιστικό αγώνα,
- τη διεκδίκηση δικαιωμάτων με τον αντιφασιστικό αγώνα,
- και τη βία κατά των γυναικών με τον αγώνα ενάντια στις γυναικοκτονίες.

Για το δίκτυο **Women Weaving the Future**, οι εξελίξεις αυτές συνιστούν μια ιδιαίτερα σημαντική ιδεολογική και οργανωτική ευκαιρία. Η μεγαλύτερη πρόκληση παραμένει η ενίσχυση της ανάγκης για συλλογική οργάνωση μαζί με τις γυναίκες των τοπικών κοινοτήτων, ιδιαίτερα εκείνες που βρίσκονται στο σημείο τομής των μορφών βίας που ασκούνται από το κεφάλαιο, την πατριαρχία και το έθνος – κράτος.

Η δική μας εμπειρία από την πρώτη συνάντηση με το δίκτυο Women Weaving the Future

Ζούμε και κινούμαστε, κατ’ επιλογή, στον μικρόκοσμό μας, μέσα

στα Εξάρχεια, μέσα στον δικό μας κοινωνικό χώρο. Αυτό μας δίνει συχνά μια (ψευδ)αίσθηση ασφάλειας και κοινότητας, την αίσθηση ότι ανήκουμε κάπου πιο προστατευμένα από την «έξω» ζωή. Όμως όλες και όλοι μας κινούμαστε και δουλεύουμε και σε άλλα μέρη, όπου καμία τέτοια ασφάλεια δεν υπάρχει. Εκεί τα πράγματα είναι πολύ πιο σκληρά, στη ζωή μας πέρα από τη συλλογικότητα.

Έχουμε πάντα στο μυαλό μας ότι οι δικοί μας αγώνες και τα δικά μας προβλήματα δεν είναι μόνο δικά μας. Όσο κι αν κλείνουμε τα μάτια, μας συμβαίνουν καθημερινά, στον δρόμο, στα μπαρ, στη δουλειά. Το Women Weaving the Future μάς έδωσε την προοπτική να συνδεθούμε με γυναίκες σε όλο τον κόσμο. Τα προβλήματά μας, σίγουρα, δεν είναι ίδια με των γυναικών στην Abya Yala, στον Καναδά, στο Κουρδιστάν, στην Αφρική. Ωστόσο, η πατριαρχία είναι ισχυρή παντού, και τα κοινά μας είναι πολύ περισσότερα από τις διαφορές μας. Μας έδωσε τη δυνατότητα να συνδεθούμε με κάτι μεγαλύτερο από τον δικό μας μικρό κύκλο, χωρίς αυτό να ακυρώνει τη σημασία του: να δούμε ότι με τις δικές μας εμπειρίες, τις δικές μας αγωνίες, τις δικές μας πρακτικές, μπορούμε να συνομιλήσουμε με άλλες γυναίκες, άλλες κοινότητες, άλλους τόπους αγώνα, όχι αφηρημένα, αλλά μέσα από πραγματικές σχέσεις, κοινές ανάγκες, κοινές αναζητήσεις. Έχουμε πολλά να μάθουμε η μία από την άλλη.

Μας έδωσε έναν αέρα αισιοδοξίας που μας παρέσυρε να προχωρήσουμε πολύ περισσότερο στην προσωπική και συλλογική μας έρευνα και αυτομόρφωση, αλλά και να σχεδιάσουμε κι άλλα κοινά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση.

Περιμένουμε με ανυπομονησία την επόμενη συνάντησή μας μαζί τους, μετά από αυτή την πρώτη, την αναγνωριστική. Περιμένουμε με ανυπομονησία να συνομιλήσουμε με τις αδελφές μας σε άλλα μέρη του κόσμου, να μοιραστούμε μαζί τους τις εμπειρίες και την οπτική μας και κυρίως να μάθουμε από αυτές. Και περιμένουμε με ανυπομονησία να μπούμε κι εμείς σε μια διαδικασία σκέψης, μοιράσματος και δράσης, ως θηλυκότητες, αλλά και με την υπόλοιπη συλλογικότητά μας.

Πρωτοβουλία της Αντιεξουσιαστικής Κίνησης Αθήνας για την έμφυλη και κοινωνική απελευθέρωση